

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 93

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 28 oktober 2022

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

SES-indicatoren ondersteuning scholen - Opleidingsniveau moeder

Bij de ondersteuning van scholen maken de SES-lestijden, die toegekend zijn op basis van de socio-economische status van de leerlingen, integraal deel uit van de omkadering. Om de socio-economische status van de leerlingen te vatten wordt gebruikgemaakt van de volgende criteria:

- de thuistaal van de leerling;
- een schooltoeslag ontvangen;
- het hoogst behaalde opleidingsniveau van de moeder.

Deze laatste indicator doet op geregelde tijdstippen vragen rijzen. Enkel het opleidingsniveau van de moeder wordt bevroegd en in aanmerking genomen. In een hedendaags gezin zijn beide partners vaak (fulltime) aan het werk en is de impact op de opvoeding van het kind een kwestie van beide ouders. Bovendien houdt dit criterium geen rekening met andere gezinssituaties, bijvoorbeeld een gezin met twee moeders of twee vaders. Scholen willen elke ouder en elke leerling welkom heten en een goed gevoel geven bij de inschrijving. Deze SES-indicator kan ervoor zorgen dat dit zo niet wordt ervaren.

1. Waarom wordt enkel rekening gehouden met het opleidingsniveau van de moeder en niet van de andere partner?
  - a) Zijn er wetenschappelijk onderbouwde studies of andere bewijzen waarom enkel de moeder in rekening wordt gebracht?
  - b) Op welke manier is het bevragen en hanteren van dit criterium geen discriminatie? Begrijpt de minister dat dit door sommige ouders zo gepercipieerd wordt?
  - c) Beschikt de overheid zelf al over deze informatie en kan vermeden worden dat dit element moet worden opgevraagd?
  - d) Ziet de minister mogelijkheden om dit criterium vanuit het standpunt van beide ouders te bekijken? Acht de minister dat wenselijk? Zo ja, hoe zou de minister het criterium dan precies invullen?
2. Indien de ouders bestaan uit een homoseksueel koppel, op welke manier wordt dan het opleidingsniveau van de moeder bepaald? Bestaat daar al een (alternatief) criterium voor?

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 93 van 28 oktober 2022
van **BRECHT WARNEZ**

Kansen van leerlingen op een succesvolle schoolloopbaan hangen sterk samen met het sociaal milieu waarin ze leven.

Bij de operationalisering van het sociale milieu waar de kinderen leven, werd bewust gekozen voor het opleidingsniveau van de moeder. Dit op basis van wetenschappelijk onderzoek en op advies van experts.

Onderzoek toont aan dat de opleiding van de beide ouders een belangrijke indicator is wanneer wordt gepeild naar het sociaal cultureel kapitaal dat leerresultaten voorspelt, maar de opleiding van de moeder correleert iets sterker. Naar deze onderzoeken wordt o.a. verwezen in de memorie van toelichting bij het decreet betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft: <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1028444>. Recent onderzoek van het Steunpunt SONO heeft dit nogmaals bevestigd: [Trends in onderwijsongelijkheden op lange termijn in Vlaanderen – Steunpunt Sono](#).

De keuze voor het bevragen van het opleidingsniveau van de moeder werd bijkomend onderbouwd door de vaststelling dat het gros van de alleenstaande ouders, alleenstaande moeders zijn. Uit het rapport "Het kind in Vlaanderen" van het Agentschap Opgroeien blijkt dat 12,2% van de kinderen onder de 18 jaar woont bij een alleenstaande moeder en slechts 2,4% bij een alleenstaande vader ([kind in vlaanderen 2020 0.pdf \(opgroeien.be\)](#)). Het bereik van een bevraging van het opleidingsniveau van moeders werd, en wordt nog steeds, hoger ingeschat dan het bereik van een bevraging van het opleidingsniveau van de vaders.

Het bijkomend bevragen van het opleidingsniveau van de vader zou tot nodeloze planlast bij scholen en ouders leiden. Met het oog op het minimaal houden van de planlast voor ouders en het zo eenvoudig mogelijk houden van de vragenlijst wordt er dus enkel gepolst naar het opleidingsniveau van de moeder. Dit is de beter correlerende indicator en wordt dus het best gebruikt voor het toekennen van deze omkadering en werkingsmiddelen.

In het begeleidend schrijven bij het formulier om de leerlingkenmerken (<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestanden/3243.doc>) op te vragen staat: "*U, als natuurlijke ouder of adoptieouder vult deze vragenlijst in. Ook wanneer u instaat voor de feitelijke opvoeding van het kind (bv. grootouder), wordt u als vader of moeder aangezien. Wanneer het kind in een instelling of in een pleeggezin woont, mag de pleegouder of het hoofd van de instelling deze lijst invullen. De vragen gaan dan wel over de gezinssituatie van het kind vóór het verblijf in het pleeggezin of de instelling.*".

Wanneer er in de gezinssituatie geen of meerdere moeders of vaders zijn, dan laten we in de feiten het oordeel aan de ouder(s). Zij kunnen er in dat geval voor kiezen om de verklaring in te laten vullen door één van beide moeders of vaders, door de alleenstaande moeder of vader, door de adoptieouder,...

Het is belangrijk om mee te geven dat de genderkamer in contacten met het beleidsdomein onderwijs aangeeft dat er geen sprake is van discriminatie. Het effect bevindt zich immers op schoolniveau en er is ten aanzien van het kind geen benadeling te identificeren.

De overheid beschikt niet in voldoende mate over deze informatie. De LED-databank is hier niet voldoende bruikbaar voor. Deze registreert bijvoorbeeld enkel Vlaamse kwalificatiebewijzen.